

Tytuł: Metoda projektu w bibliotece

Autor: Zuzanna Michalska, Anna Mirska-Czerwińska

Program: Kulturalnie i obywatelsko w bibliotece, Ślady przeszłości

Rodzaj materiału: poradnik

Data publikacji: 6 luty 2012

Wszystkich bibliotekarzy biorących udział w naszych ścieżkach, zachęcamy do pracy metodą projektu. Dzięki tej sprawdzonej i nowoczesnej metodzie, młodzi ludzie uczą się, jak się uczyć, jak współpracować z innymi i jak zastosować zdobywane wiadomości i umiejętności do rozwiązania problemów, z którymi stykają się (lub mogą się w przyszłości zetknąć) w życiu osobistym, zawodowym lub aktywności obywatelskiej.

Zachęcamy do zapoznania się z poniższym poradnikiem, zwłaszcza jeśli planujemy przeprowadzić projekt w ramach ścieżek *Graj w dziedzictwo*, oraz *Pamięć o pisarzach*.

Etapy pracy

1. Przygotowanie

Celem tego etapu jest zebranie grupy osób chcących zrealizować projekt – przygotować i przeprowadzić grę terenową na temat lokalnego dziedzictwa – i stworzyć z niej zespół.

Na tym etapie opiekun grupy zapoznaje jej członków z zasadami pracy metodą projektu. Wspólnie ustalają też zasady współpracy – umawiają się, jakie zachowania są dozwolone, a jakie wykluczone.

2. Wybór tematu

To pierwsze ważne zadanie, przed jakim staje zespół. Warto rozważyć kilka propozycji, zastanowić się, która z nich najlepiej spełni cele określone w regulaminie konkursu i wybrać najlepszą.

Decyzję można podjąć na kilka różnych sposobów:

- w wyniku dyskusji i porozumienia
- głosowania (tajnie lub jawnie)
- można też prosić o radę i sugestię eksperta/lidera (czyli w tym wypadku bibliotekarza-opiekuna).

W ścieżce *Graj w dziedzictwo* zespół ma za zadanie wymyślić i przeprowadzić grę terenową, która nauczy twórców i uczestników czegoś nowego, zwróci ich uwagę na wyjątkowość lokalnego dziedzictwa. W trakcie pracy nad grą zespół powinien też znaleźć odpowiedź na pytanie – dlaczego wybrany temat był przełomowy dla danej społeczności, w jaki sposób zmienił on jakość życia mieszkańców czy wpłynął na ich losy. Na tym etapie należy pamiętać, że tematem przewodnim ścieżki są „[Kamienie milowe](#)”.

Z kolei w ścieżce *Pamięć o pisarzach* należy przygotować wydarzenie, którego bohaterem będzie wybrany przez was pisarz. Naszą intencją jest zaproszenie publiczności do aktywnego udziału w tych wydarzeniach, dlatego zachęcamy do zaplanowania interaktywnych działań podczas prezentacji. Dzięki temu uczestnicy zyskają nie tylko możliwość zapoznania się z twórczością danego autora, ale też osobistej wypowiedzi, dla której punktem wyjścia będzie utwór lub fragment utworu bohatera projektu.

3. Planowanie działań

To bardzo trudny etap i warto zatrzymać się przy nim dłużej. Jego celem jest opracowanie listy problemów do rozwiązania i zadań do wykonania, zaplanowanie ich w czasie i podzielenie pomiędzy poszczególnych członków zespołu. Może się do tego Hierarchia Struktury Zadań, zaprezentowana poniżej:

Aby dokonać zdefiniowania działań wg metody HSZ należy:

- zapytać, "Co musi zostać zrobione, aby osiągnąć X?" (X to wasz cel)
- rozbić odpowiedź na tak szczegółowe komponenty, że nie mogą one być już bardziej podzielone, zadając sobie ciągle to samo pytanie za X podstawiając kolejne odpowiedzi
- dla każdego zadania podstawowego (tzn. takiego, którego nie można już podzielić na mniejsze) musimy oszacować ile czasu zajmie jego realizacja i jakie zasoby będą potrzebne do jego realizacji

Po tym etapie pracy powinno się wiedzieć:

- jakie działania należy podjąć, aby zrealizować zadanie
- ile czasu potrzebne jest na poszczególne działania
- jakie zasoby będą potrzebne do realizacji poszczególnych zadań i całego projektu

Są różne sposoby podziału ról w zespole. Uczestnicy mogą się sami zgłaszać do zadań, w realizacji których czują się mocni albo role rozdziela opiekun. W drugim wypadku istnieje szansa na odkrycie nowych talentów uczestników.

Na koniec etapu planowania należy jeszcze uporządkować dane, tak by ułatwić sobie korzystanie z nich na co dzień w trakcie realizacji projektu. Najlepiej zrobić to w formie specjalnej tabeli, po raz pierwszy została ona zaproponowana przez Gantta (stąd nazywana jest wykresem Gantta). Zaletami takiej formy są: łatwość sporządzenia, odczytania, funkcjonalność i to, że w prosty sposób przekazuje wiele potrzebnych informacji wszystkim członkom zespołu.

Aby sporządzić wykres Gantta trzeba:

- zaleźć dużą kartkę na której będzie można narysować wykres (im większa będzie kartka tym bardziej czytelny będzie wykres). Można na przykład użyć starego plakatu odwróconego białą stroną do góry;
- wypisać w pierwszej kolumnie wszystkie działania podstawowe, które wskazane są w poprzednim etapie pracy;
- teraz należy przypomnieć sobie, jakie zasoby będą potrzebne do wykonania poszczególnych zadań (wypisać je w drugiej kolumnie);
- w trzeciej kolumnie wypisujemy osoby, które będą realizować poszczególne zadania. (Pamiętać należy, aby starać się wybierać osoby, które dysponują przynajmniej częścią zasobów wymaganych do realizacji zadania - na przykład do przygotowania projektu plakatu warto wybrać osobę mającą w domu komputer. Oczywiście osoba realizująca dane zadanie nie musi sama zdobyć wszystkich zasobów do jego realizacji. To jest zadanie całej grupy.);

- następnie określa się czas potrzebny na realizację poszczególnych działań i wpisuje się go w czwartej kolumnie (zaznaczamy daty graniczne oraz czas realizacji działań). Dzielimy wykres na równe odcinki np. wyznaczające 1 dzień, tydzień itp. tak, aby obraz był jasny i przejrzysty dla każdego)

Wykres najlepiej powiesić w miejscu, gdzie się spotyka grupa. Tak, żeby wszyscy mogli zawsze na niego spojrzeć. Warto również spotkać się po pewnym czasie i podsumować dotychczas wykonane działania, ocenić czy wszystko idzie zgodnie z planem, czy są jakieś opóźnienia, jak je naprawić i zapobiegać im w przyszłości.

4. Działanie

Udział w ścieżkach tematycznych to zadania wieloetapowe - każdy z nich warto dokumentować, robiąc zdjęcia bądź filmując:

- wymyślenie tematu, przygotowanie uzasadnienia i zebranie materiałów do przygotowania gry/przeprowadzenia Święta Pisarza
- opracowanie gry terenowej/planu Święta
- zdobywanie sojuszników i promocja projektu na forum lokalnej społeczności
- przeprowadzenie gry/ Święta Pisarza
- przygotowanie relacji z działań

Jeśli zespół trafnie wybrał temat, starannie zaplanował poszczególne działania i dobrze rozdzielił role, praca powinna pójść sprawnie.

5. Publiczna prezentacja

Wielkim sprawdzianem całego zespołu będzie prezentacja owoców waszej pracy przy projekcie. Może odniesie on taki sukces, że będzie od tej pory przeprowadzany regularnie – w trakcie obchodów święta miejscowości, z okazji ważnych rocznic, albo w ramach zawodów międzyszkolnych? Nic nie jest niemożliwe!

Redakcja: Kacper Nowacki